

FÖRFATTNINGSSAMLING

Maxtaxa, avgifter och debitering inom Vård- och omsorgsnämndens ansvarsområde 2026

STYRANDE DOKUMENT

Dokumenttitel	Maxtaxa, avgifter och debitering inom Vård- och omsorgsnämndens ansvarsområde 2026
Diarienummer	KK25/425
Kategori av styrdokument	Reglerande
Fastställd av	Kommunfullmäktige
Beslutsdatum	2025-10-14
Giltighetstid	Fr o m 2026-01-01
Omfattar	Se ovan
Dokumentansvarig	Sakkunnig tjänsteman för Vård- och omsorgsnämnden
Uppföljning	-

KATEGORIER AV STYRDOKUMENT

Organiserande	Förklarar, tydliggör och reglerar kommunens roll- och ansvarsfördelning samt vem som har rätt att fatta beslut.
Normerande	Beskriver kommunens förhållningssätt i en viss fråga eller ger direktiv för hur något ska utföras och syftar till att styra beteenden utifrån en gemensam värdegrund.
Aktiverande	Beskriver vad kommunen vill förändra eller uppnå inom specifika områden och syftar till att ge ett uppdrag att handla på ett visst sätt.
Reglerande	Anger villkoren för kommunal service och vilka krav kommunen ställer på de som lever, verkar och vistas i Nyköping.

1 MAXTAXA

1.1 Inkomster

Inkomstberäkning baseras på den enskildes egna uppgifter. Den enskilde ska lämna uppgift om faktisk eller uppskattad inkomst för de närmast följande 12 månaderna när insatserna börjar och sedan en gång per år eller om något ändras under året.

Avgiftshandläggaren kontrollerar den enskildes uppgifter mot aktuella uppgifter från Försäkringskassan.

Den enskilde får inkomstunderlaget tillsammans med beslutet om avgift.

För enskild som inte lämnar uppgift om aktuell inkomst debiteras den faktiska avgiften eller maxavgiften.

Som inkomst räknas samtliga beskattningsbara inkomster enligt gällande skattelagstiftning samt vissa skattefria ersättningar:

- Inkomst av arbete
- Överskott i näringsverksamhet
- Allmän pension
- Tjänstepension
- Privata pensionsförsäkringar
- Avtalsgruppsjukförsäkringar (AGS)
- Sjukersättningar/aktivitetsersättningar
- Utlandspensioner
- Livränta
- Vårdbidrag (skattepliktig del)
- Utdelning på aktier och fondandelar per den 31 december året innan avgiftsperioden.
- Ränta på bankmedel per den 31 december året innan avgiftsperioden.
- Bostadsstöd, t ex bostadstillägg för pensionärer och bostadsbidrag, om den enskilde sökt och fått tillägg/bidrag
- Studiebidrag
- Skattefria stipendier till den del de överstiger 3 000 kr
- Underhållsbidrag
- Arbetsmarknadsersättningar
- Äldreförsörjningsstöd

Som inkomst räknas inte

- Barns inkomster
- Förmögenhet eller sk reavinster
- Handikappersättning

Från inkomsten frånräknas

- Statlig och kommunal skatt samt begravningsavgift enligt tabell
- Kyrkoavgift till samtliga trossamfund som har regeringens tillstånd att ta ut sina medlemsavgifter via skattsedel. (Se kommunförbundets cirkulär 2004:99)
Kyrkoavgiften beräknas enligt vid varje tidpunkt gällande skattesats för Nyköpings församling.

Makars inkomster

Makars och registrerade partners samlade inkomster enligt ovan läggs samman. Därefter fördelas de med hälften på vardera person.

Om paret lever i skilda hushåll, till exempel när den ena flyttat till särskilt boende, betraktas de som ensamstående. Om de anser det fördelaktigt kan de dock välja att betraktas som sammanboende.

Sambors inkomster

Sambor har inte juridisk försörjningsplikt och betraktas alltid som ensamstående.

1.2 Boendekostnad

Den enskildes faktiska boendekostnad beräknas på följande sätt:

Hysesrätt

Aktuellt hyresbelopp exklusive hushållsel. Ingår hushållsel i hyran avräknas en schablonkostnad på 505 kronor per månad.

Bostadsrätt

Aktuell avgift exklusive hushållsel + 70 % av räntekostnaderna för bostadslån.

Egen bostadsfastighet

70 % av räntekostnaderna för bostadslån + 70 % av tomträttsavgäld + fastighetsavgift + skäliga driftskostnader exklusive hushållsel.

Delad bostad

Om den enskilde delar bostad med en annan vuxen person som han/hon inte har försörjningsplikt för, delas bostadskostnaden mellan dessa.

Jämkning av boendekostnad vid flyttning till särskilt boende

En ensamstående som flyttar till särskilt boende kan få jämkning av boendekostnaden för det särskilda boendet. Detta gäller vid dubbel boendekostnad i

högst tre månader och endast för särskilt boende, ej korttidsboende, gruppboende, serviceboende, boende inom socialpsykiatri etc.

Den som har kapitalinnehav över 100 000 kr får dock inte jämkning.

1.3 Minimibelopp

För den enskildes kostnader för personliga behov och övriga normala levnads-kostnader är ett minimibelopp fastställt i lagen. Beloppet bygger på Konsumentverkets beräkningar av levnadskostnader för normal levnadsstandard för individer i olika åldrar. Beräkningsgrunderna är fastslagna i Socialstyrelsens föreskrifter och är knutna till prisbasbeloppet. Detta justeras årligen och uppgår för 2026 till 59 200 kronor.

Minimibeloppet ska täcka normalkostnader för livsmedel, kläder, skor, fritid, hygien, dagstidning, telefon, hemförsäkring, öppen hälso- och sjukvård, tandvård, hushållsel, förbrukningsvaror, resor, möbler, husgeråd och läkemedel.

Minimibelopp	Beräkningsgrund	Belopp 2026, kr per månad	Jmf belopp 2025
Ensamstående 61 år och uppåt	1/12 av 147,89 % av prisbasbeloppet	7 296	7 247
Ensamstående upp till 60 år	110 % av ovanstående	8 025	7 972
Make/samboende 61 år och uppåt	1/12 av 120,66 % av prisbasbeloppet	5 953	5 912
Make/samboende upp till 60 år	110 % av ovanstående	6 548	6 503
Tillägg för barn 0-3 år	3,82 % av prisbasbeloppet avrundat till närmaste 10-tal	2 260	2 250
Tillägg för barn 4-10 år	4,53 % av prisbasbeloppet avrundat till närmaste 10-tal	2 680	2 660
Tillägg för barn 11-20 år	6,15 % av prisbasbeloppet avrundat till närmaste 10-tal	3 640	3 620

Höjning av minimibeloppet

Minimibeloppet ska höjas när den enskilde har skäliga fördyrande kostnader. Dessa ska ha en beräknad varaktighet på minst 10 månader under ett år samt avse ett belopp som är minst 200 kr/månad.

Minimibeloppet höjs i följande situationer:

Höjning av minimibeloppet	Beräkningsgrund	Belopp 2026, kr per månad	Jmf belopp 2025
Matdistribution 7 dagar/vecka	Kostnad för matlåda + matdistribution minus 40 % av Konsumentverkets be-	-	595

	räknade livsmedelskostnad för personer > 75 år		
Matdistribution 5 dagar/vecka	5/7 av ovanstående	-	425
Matdistribution 3 dagar/vecka	3/7 av ovanstående	-	255
Matdistribution per dag	1/7 av ovanstående	91	-
Kostabonnemang särskilt boende	Den kostnad för kostabonnemang som överstiger Konsumentverkets beräknade livsmedelskostnad för personer > 75 år	820	738
Kostnad för god man	1/12 av den årliga avgift som den enskilde senast betalat till Överförmyndaren		

Exempel på övriga kostnader som kan höja minimibeloppet:

- Underhållskostnader för barn
- Fördyrade kostnader för resor
- Merkostnader till följd av funktionsnedsättning, t ex rehabilitering eller habilitering

Sänkning av minimibeloppet

Minimibeloppet kan sänkas om den enskilde har lägre levnadskostnader än de som ingår i minimibeloppet.

I kommunens särskilda boenden ingår hushållsel med 505 kr/månad i hyran, varför minimibeloppet sänks med motsvarande belopp. Ingår hushållsel i hyran för eget ordinärt boende görs motsvarande schablonavdrag från minimibeloppet.

1.4 Förbehållsbelopp

Den enskildes förbehållsbelopp är lika med summan av boendekostnaden och minimibeloppet.

1.5 Avgiftsutrymme

Mellanskillnaden mellan beräknad nettoinkomst och förbehållsbelopp (minimibelopp och boendekostnad) utgör avgiftsutrymmet. Om mellanskillnaden blir noll eller minus blir avgiften noll kronor. Den enskilde har, om behov föreligger, möjlighet att ansöka om försörjningsstöd.

1.6 Högkostnadsskydd

Maxtaxan är vad avgiften får uppgå till när det gäller

- egenvård
- ledsagning
- avlösning i hemmet (avgiftsfritt upp till 20 timmar per månad)
- växelvård

- kortvård
- hemtjänst i ordinärt boende och särskilt boende
- kommunal hälso- och sjukvård

Syftet med maxtaxan är att skydda äldre och personer med funktionsnedsättning från alltför höga avgifter och att dessa grupper ska få behålla en lägsta nivå av egna medel, som ska räcka till nödvändiga och normala levnadskostnader.

Högekostnadsskydd	Beräkningsgrund	Belopp 2026, kr per månad	Jmf belopp 2025
Maxtaxa	1/12 av 0,5392 gånger prisbasbeloppet	2 660	2 642
Timtaxa upp till sex timmar	1/6 av ovanstående	443	440

För insatser överstigande sex timmar per månad är avgiften lika med avgiftsutrymmet - dock högst maxtaxan.

Samtliga de belopp som enligt ovan är knutna till prisbasbeloppet är framräknade enligt de beräkningsgrunder som anges av Socialstyrelsen. Prisbasbeloppet ändras årligen, medan beräkningsgrunderna inte justeras varje år. Eventuell justering av beräkningsgrunderna fastställs i slutet av kalenderåret, det vill säga efter det att kommunen fattat beslut om det kommande årets avgifter. Om Socialstyrelsen meddelar att beräkningsgrunderna ska ändras, får därför Vård- och omsorgsnämnden fastställa nytt minimibelopp och ny maxtaxa genom beslut i enbart nämnd.

2 AVGIFTER 2026

Avgifterna nedan beslutas av kommunen och är för 2026 uppräknade med 2,5 %.

2.1 Avgift för hemtjänst i eget ordinärt boende

	Belopp 2026	Jmf belopp 2025
Trygghetslarm, per månad	316	308
Trygghetsskapande insats, per månad (om inga övriga insatser)	-	-

Vid insatser till makar/registrerade partners beräknas avgift för var och en för sig om insatsen vänder sig till båda.

Den sammanlagda avgiften av olika insatser är alltid högst lika med avgiftsutrymmet dock högst maxtaxan.

2.2 Avgift för omvårdnad och serviceinsatser i särskilt boende

I stadigvarande boende är avgiften lika med avgiftsutrymmet - dock högst maxtaxan.

I korttidsboende är avgiften 1/30 av avgiftsutrymmet (högst maxtaxan) för varje boendedag. För hel månad debiteras avgiftsutrymme/maxtaxan oavsett månadens längd.

2.3 Avgifter för hälso- och sjukvård

	Belopp 2026	Jmf belopp 2025
Inskriven i hemsjukvård, avgift per månad	595	580
Inskriven i hemsjukvård, förbandsmaterial per månad	201	196
Hembesök, inte inskriven i hemsjukvård, per tillfälle	204	199
Höftskyddsbyxa, per styck	100	100

2.4 Avgifter för kost inom äldreomsorg

	Belopp 2026	Jmf belopp 2025
Matlåda 7 dagar/vecka, per månad	-	1 273
Matlåda 5 dagar/vecka, per månad	-	909
Matlåda 3 dagar/vecka, per månad	-	546
Matlåda, per dag	43	42
Distribution av matlåda 7 dagar/vecka, per månad	-	654
Distribution av matlåda 5 dagar/vecka, per månad	-	495
Distribution av matlåda 3 dagar/vecka, per månad	-	297
Distribution av matlåda, per dag	24	23
Dagverksamhet/tillfälle	93	91
Abonnemang boende, per månad	4 170	4 068
per dag	139	136

Matlåda avser enbart maten. Avgiften för distribution läggs in i maxtaxan.

2.5 Avgifter för kost inom verksamhet för funktionsnedsatta

	Belopp 2026	Frukost	Lunch	Kväll	Jmf belopp 2025
Abonnemang boende, per månad	4 170				4 068
per dag	139	31	54	54	136
Korttids/fritids under lov	116	26	45	45	113
Dito från 16 år	139	31	54	54	136
Mellanmål fritids	24				23
Under resor med fritids	139	31	54	54	136
Lunch dagl verksamhet	74				72
Frukost och kaffe - boende för samsjuka 1)	44				43

1) Eventuella undantag från avgift, enligt Socialnämndens riktlinjer.

2.6 Övriga avgifter

	Belopp 2026	Jmf belopp 2025
Förbrukningsvaror vid särskilt boende (frivilligt deltagande) per månad	161	157
Ej återlämnat larm	2 995	2 995
Borttappad larmknapp	475	475
Borttappat GPS-larm	4 800	4 800

Avgiften för förbrukningsvaror avser sådant som rengöringsmedel, tvättmedel, hushålls och toapapper, avfallspåsar, måltidsskydd, tvättlappar och glödlampor till fast armatur i vårdtagarens lägenhet.

Kommunens kostnader för förkommen utrustning är oförändrad, varför ingen avgiftshöjning görs.

3 DEBITERING AV AVGIFT

Debitering av avgift sker varje månad i efterhand. Om sammanlagd debitering av avgift för en månad understiger 100 kr sker ingen debitering förrän flera månadsavgifter tillsammans överstiger 100 kr.

3.1 Avräkningsregler vid frånvaro

Vid frånvaro på grund av sjukhusvistelse eller vistelse på korttidsboende görs avdrag på avgift för hemtjänst med 1/30 av beslutad månadsavgift per frånvarodag.

Vid övrig frånvaro eller tillfälligt uppehåll görs avdrag som vid sjukhusvistelse under förutsättning att den enskilde gjort skriftlig anmälan på särskild blankett senast sju dagar före frånvaron.

Om planerad korttidsvistelse eller korttidstillsyn inte avbokas minst sju dagar i förväg ska kostavgift för den planerade tiden betalas.

Avgift för matlåda behöver inte betalas:

- om beslutad insats uteblir på grund av kommunen
- vid sjukhusvistelse
- om den enskilde själv sagt att insatsen inte behövs minst sju dagar i förväg på grund av resa eller dylikt.

3.2 Omräkning av avgift

Omräkning av avgift sker årligen eller vid väsentligt ändrade förhållanden. Vid omprövning/ändring av beslutad insats gör avgiftshandläggaren en ny beräkning med aktuella uppgifter från Försäkringskassan.

3.3 Överklagande

Avgiftsprövning är individuell. Avgiftsbeslutet kan överklagas och besvärshänvisning lämnas vid varje beslut.